

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

ISSN: 2147 - 1037

Facebook Sosyal Ağ Kullanıcılarının Akademik Erteleme Davranışları ile Eğitsel Ortamlardaki Siber Aylaklık Durumlarının İncelenmesi

Yusuf Levent Şahin

DOI:10.29299/kefad.2020.21.01.017

Makale Bilgileri

Yükleme:12/08/2019 Düzeltme:20/11/2019 Kabul:11/03/2020

Özet

İnternet günümüzün önemli bilgi ve iletişim aracı olarak öğrenciler tarafından yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Buna karşın internete yönelik amaçsız kullanım ve öğrencileri derslerinden alıkoyma gibi eleştiriler getirilmektedir. Bu çalışmada internet kullanıcıları öğrencilerin akademik erteleme davranışları ile eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmış olup ilişkisel tarama modeline örnektir. Bu kapsamda bir Facebook sosyal ağ uygulamasını kullanan ve gönüllü olarak araştırmaya katılan, farklı öğrenim kademelerine devam eden 539 öğrenciden veri toplanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Akademik Erteleme Ölçeği ile Eğitim Ortamlarında Siber Aylaklığı Belirleme ölçekleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler sonucunda Facebook sosyal ağını kullanan öğrencilerin akademik erteleme ve siber aylaklık düzeylerinin orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Akademik erteleme düzeyi açısından cinsiyete göre farklılık bulunmazken, çalışma durumu açısından çalışanlar çalışmayanlara oranla ve devam edilen kurum türü açısından ise üniversitede öğrenim görenler lisede öğrenim görenlere oranla daha fazla akademik erteleme düzeyine sahiptir. Siber aylaklık düzeyi açısından incelendiğinde ise cinsiyete göre kadınlar erkeklere, çalışan öğrenciler çalışmayanlara, lisansüstü ve üniversitede öğrenim görenler ise lise ve ilköğretimde öğrenim görenlere oranla daha fazla eğitim ortamlarında siber aylaklık düzeyine sahiptir. Ayrıca akademik erteleme düzeyi ile eğitim ortamlarında siber aylaklık düzeyi arasında pozitif yönlü ve orta düzeyli bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akademik erteleme, Siber aylaklık, Facebook, Sosyal ağ, Öğrenciler.

Giriş

Bilgi ve iletişim teknolojisi olarak internet sahip olduğu özellikler ve kullanıcılara sunduğu araçlar ile içinde bulunduğumuz çağın en vazgeçilmez öğelerinden bir tanesidir. Türkiye İstatistik Kurumu-TUIK (2019) ve Deloitte (2018) raporları dijital araçların ve ortamların kullanımının oldukça yaygın olduğunu ifade etmekte olup, Bilişim Teknolojileri Kurumu – BTK (2019) bu yaygın kullanım oranının her geçen yıl daha da arttığını belirtmektedir (TRT Haber, 2019). We are Social ve Hootsuite işbirliğinde hazırlanan (2019) Küresel İnternet Kullanım Hızları raporunda dünyada 2019 yılında 4.39 milyar internet kullanıcısı olduğu ve 3.48 milyar sosyal medya kullanıcısı olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte raporda en çok kullanılan sosyal platformların sırasıyla Facebook, Youtube, Whatsapp ve Facebook Messenger olduğu da ifade edilmektedir. Yapılan incelemeler ile mevcut raporda Türkiye’de internet kullanım oranının 2018 yılına oranla %9.3’lük (5.027,251 milyon) artış gösterdiği, mobil telefon ile günlük internette geçirilen vakit ortalamasının 7.15 (saat) olduğu ve sosyal medyada günlük geçirilen sürenin 2.46 (saat) olduğu da ortaya konulmaktadır. Son olarak, raporda Türkiye’deki katılımcıların Facebook kullanım oranının %66 olduğu da belirtilmektedir. Söz konusu küresel düzeyde ortaya konulan istatistiklerin bu denli yüksek oluşunun kullanıcılar açısından birtakım olumsuzlukları da beraberinde getireceği düşünülmektedir. Her ne kadar yapılan çalışmalarda Facebook’un sosyal ağ olarak informal eğitimi destekleyebileceği (Dennen ve Burner, 2017, s. 174) ile eğitsel bir sosyal ağ olarak kullanılabilirliği (İşman ve Albayrak, 2014; İşman ve Hamutoğlu, 2013) ileri sürülse de; sosyal ağların özellikle kullanıcılar açısından eğlence, iletişim kurma, içerik paylaşma (Usluel, Demir ve Çınar, 2014) amaçlı tercih edilmesi düşünüldüğünde; bu ortamların yoğun bir şekilde kullanımının beraberinde siber ahlaklılıklarını oluşturabileceği ifade edilmektedir (Alan, 2019). Siber ahlaklılığın yapılan çalışmalarda akademik başarı ile ilgisinin ortaya konulması (Arabacı, 2017; Şenel, Günaydın, Sarıtaş ve Çiğdem, 2019; Dursun, Akbulut, Dönmez ve Şahin, 2015); öğrencilerin siber ahlaklılıklarının akademik erteleme davranışları ile de ilgili olabileceğini düşündürmektedir. Yapılan çalışmalarda siber ahlaklılık davranışının cinsiyet, yaş, lise türü, bölüm memnuniyeti, mobil cihaz, günlük internet kullanım süresi, kullanılan uygulama sayısı, kullanılan sosyal ağ, akademik ortalama, sosyal ağlarda geçirilen vakit ve akıllı telefon sahipliği (Şenel ve diğerleri, 2019); kontrol odağı ve bilgisayar kaygısı (Karaoğlan-Yılmaz ve Yılmaz, 2018); bireysel faktörler ve bilgi teknolojilerinin kullanımı (Akbulut, Donmez ve Dursun, 2017; Baturay ve Toker, 2015; Gerow, Galluch ve Thatcher, 2010) gibi değişkenler ile ele alındığı görülmektedir. Benzer şekilde akademik erteleme davranışı da alanyazında Facebook tutumu, günlük internet kullanım süresi, akademik puan (Akdemir, 2013); cinsiyet (Akay ve Gizir, 2010; Akdemir, 2013; Özer ve Altun, 2011); benlik saygısı, durumluluk kaygı ve öz-yeterlik inançları (Aydoğan ve Özbay, 2012); akademik motivasyon, kaygı ve zaman yönetimi (Kağan, 2009); akademik başarı (Balkıs ve Duru, 2010; Özer ve

Altun, 2011); akademik güdülenme ve akademik öz-yeterlik (Akbay ve Gizir, 2010) gibi değişkenler ile ele alınmaktadır. Günümüz dijital çocuklarının bilgisayar ve internet teknolojileri ile oldukça haşır neşir olmaları ile akıllı telefon sahiplik oranının oldukça yüksek oluşu (TUIK, 2019; Deloitte, 2018) ve ders esnasında öğretmeni dinlemek/derse katılmak yerine sosyal medyaya ulaşma arzuları (Tozkoparan ve Kuzu, 2019) düşünüldüğünde, mevcut bu durumun öğrencilerin siber aylaklık davranışlarını arttırıcı yönde etkileyebileceği endişesini oluşturmaktadır. Bununla birlikte akademik erteleme davranışının, akademik başarı ile doğrudan ilişkili olmadığı, ancak akademik başarıdaki düşüş ile dolaylı olarak bir ilişkisinin de olduğu düşünülmektedir. Her ne kadar We are Social ve Hootsuite işbirliğinde hazırlanan (2019) rapora göre Facebook kullanım oranının geçmiş yıllara oranla %2.3'lük bir düşüşe sahip olması söz konusu ise de; siber aylaklık ve akademik erteleme davranışı ile ilgili yapılan çalışmalarda ele alınan değişkenler incelendiğinde, bu iki kavramın birbirleriyle ele alınmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Son olarak, Facebook sosyal ortamının halen yoğun bir şekilde kullanımının süreklilik arz etmesinin Facebook kullanıcılarının siber aylaklık ve akademik erteleme davranışlarının incelenmesi gerektiği düşüncesini güçlendirmektedir.

Siber Aylaklık

Siber aylaklık, iş/okul ortamında internet ve bilişim teknolojileri araçlarının şahıslar tarafından iş/okul saatleri içerisinde kişisel amaçlı kullanılması (O'Neill, Hambley ve Chatellier, 2014); öğrencilerin ders saati içerisinde bilgisayar ve internetin ders dışı etkinlikleri gerçekleştirme, kişisel amaçlar doğrultusunda kullanma ve/veya kendilerine verilen görevleri yapma/anlatılanları dinleme yerine bilişim teknolojileri araçları ile meşgul olma (Tozkoparan, 2016) durumları olarak açıklanmaktadır. Öyle ki Karaoğlan Yılmaz, Yılmaz, Öztürk, Sezer ve Karademir (2015) bilgisayar ve internet teknolojilerinin kontrolsüz ve aşırı yoğun bir şekilde kullanımının oluşan siber aylaklık durumu üzerinde etkisinin olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte Şenel, Günaydın, Sarıtaş ve Çiğdem (2019) siber aylaklığın en büyük nedenini öğrencilerin öğrenmeye isteksiz olmaları ile açıklamakta olup, diğer nedenlerin telefona bildirim gelmesi ve iletişim kurma isteği, merak duygusu ve zamanı daha eğlenceli geçirme isteği ile ilgili olduğunu ortaya koymaktadır. Yapılan çalışmalarda kişisel e-posta gönderme, internette gezinme, çevrimiçi alışveriş, sosyal ağ oluşturma ve yazılı mesajlaşma tipik siber davranış örnekleri olarak ifade edilmektedir (Lim ve Teo, 2005; Ugrin, Pearson ve Odom, 2008). Buna göre, Lim'in (2002) siber aylaklık ile ilgili tanımında yer alan iş dışı sitelerde vakit geçirmek ifadesinin de siber aylaklık davranışının sadece okul ortamında değil herhangi bir meslekte çalışma durumuna göre de incelenmesi gerekliliği ortaya konulmaktadır. Siber aylaklığın öğrenme ve disiplin problemi olduğunu ifade eden Şenel ve diğerlerinin (2019) yaptıkları çalışmadaki bulgular üniversite öğrencilerinin ders sırasında paylaşım ve mesajlaşma davranışlarını daha çok gösterdiğini ortaya koymaktadır. Nitekim, Alan (2019) yoğun sosyal medya kullanan kişilerin önemli

derecede siber aylaklık davranışları gerçekleştirdiğini; Tozkoparan ve Kuzu (2019) ise siber aylaklık davranışının cinsiyete göre farklılık arz ettiğini ortaya koymaktadır.

Akademik Erteleme

Öğrencilerin edinmesi gereken en temel becerilerden bir tanesi sorumluluktur ki akademik çalışmalar öğrencilerin yapmakla yükümlü oldukları görevlerinden bir tanesidir. Ancak bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmişliğin öğrencilere sağladığı ortamlar ve araçlar düşünüldüğünde; öğrencilerin yerine getirilmesi gereken görevlerde birtakım ertelemeler meydana gelebilmektedir. Öyle ki sosyal ortamlardan Facebook, içerisinde barındırdığı uygulamalar ve araçlar ile oldukça fazla tercih edilen uygulamaların başında yer almaktadır (We are Social ve Hootsuite, 2019). Öğrenciler bu ortamlar ile haşır neşir olmakta iken, maalesef ki bazı sorumluluklarını yerine getirmekte geç kalabilme ve/veya gerçekleştirememeleri durumları yaşayabilmektedirler. Senecal, Koestner ve Vallerand (1995) erteleme davranışının akademik görev ve sorumlulukları içermesi ile akademik erteleme olarak adlandırılan bu kavramı, bireyin yerine getirmesi gereken akademik görevlerini zamanında yapmamış olmasına bağlı olarak, yüksek düzeyde stres yaşayana kadar bu görevleri yapmaya başlamama olarak tanımlamaktadır (aktaran, Akbay ve Gizir, 2010). Özellikle öğrenciler arasında oldukça yaygın bir problem olarak belirtilen bu kavramın (Dewitte ve Schouwenburg, 2002; Steel, 2007) akademik ortalama ile negatif yönlü (Balkıs ve Duru, 2010; Steel, 2007) bir ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, Wu, Mei ve Ugrin (2018), siber aylaklık davranışında sınıf içi düşük performans ve düşük akademik başarının etkili olduğunu belirtmiştir. Alanyazında, cinsiyet açısından incelenen çalışmalara bakıldığında akademik ertelemenin farklılaştığı görülmektedir. Öyle ki, Balkıs, Buluş, Duru ve Duru (2006) kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha düşük oranda akademik erteleme davranışı sergileme eğiliminde olduklarını ifade etmektedir. Washington (2004) ise erkeklerin kızlara oranla daha düşük oranda erteleme eğilimi içerisinde olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı Facebook kullanan öğrencilerin akademik erteleme davranışları ile eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeylerini ve bu iki değişken arasındaki ilişki ile bu iki değişkenin cinsiyet, çalışma durumu ve öğrenim görülen kademe değişkenlerine göre nasıl farklılaştığı belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda ele alınan araştırma problemlerinin günümüzde öğrenciler tarafından yoğun bir şekilde kullanılmakta olan sosyal ağ ortamlarından Facebook'un öğrencilerin akademik erteleme ve siber aylaklık davranışları ile ilişkisini ortaya koyması açısından özgün ve işlevsel olduğu düşünülmektedir. Yapılan çalışmalarda akademik erteleme davranışının cinsiyet (Balkıs, Buluş, Duru ve Duru, 2006; Washington, 2004) açısından ele alındığı görülsede; elde edilen

farklılıklar çalışmada cinsiyet değişkeninin yeniden ele alınması gerektirdiğini düşündürmektedir. Ayrıca öğrencilerin çalışma (iş) durumlarına göre akademik erteleme ve siber aylıklık değişkenlerin ele alınmasının çalışmada incelenen konu itibari ile güncelliğine değinmek mümkündür. Çalışmada ele alınan araştırma problemleri aşağıdaki gibidir:

Araştırma Problemleri

1. Facebook kullanan öğrencilerin akademik erteleme ve eğitsel ortamlardaki siber aylıklık düzeyleri nedir?
2. Facebook kullanan öğrencilerin akademik erteleme ve eğitsel ortamlardaki siber aylıklık düzeyleri cinsiyet, çalışma durumu, öğrenim görülen kademe değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?
3. Öğrencilerin akademik erteleme ve eğitim ortamlarında siber aylıklık düzeyleri arasında nasıl bir ilişki vardır?

Yöntem

Bu çalışma tarama çalışmasına örnek olup, ilişkisel tarama modeline uygun olarak planlanmış ve yürütülmüştür. Tarama çalışmaları, bir durumu mevcut gerçekleriyle tanımlamayı amaçlayan bir yaklaşım olup, araştırma konusu hakkında mevcut durumu tasvir ederek açıklama yapmayı amaçlamaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2015). Tarama çalışmalarının, araştırmanın konusu ile ilgili gerçeği değiştirmek ve/veya var olan durumu etkileme gibi bir çabası söz konusu olmayıp; katılımcıların örneklemdaki dağılımı, elde edilen sonuçların nedenlerinden daha önemlidir (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2011). Bu çalışmada ilişkisel tarama modeli ile iki ya da daha fazla sayıdaki değişken arasındaki, birlikte değişimin varlığının/derecesinin belirlenmesi amaçlanmıştır (Karasar, 2005).

Katılımcılar

Araştırma verileri, yaklaşık aylık onbeş bin aktif kullanıcısı olan bir Facebook sosyal ağ uygulamasını kullanan 539 öğrenciden toplanmıştır. Araştırma verilerini toplamak için ilgili uygulamaya yerleştirilen çevrimiçi bir ölçme aracı ile 1- 7 Haziran 2017 tarihleri arasında bir haftalık süreçte rastgele ve gönüllü olarak katılmayı kabul eden 572 öğrenciden veri toplanmış, geçerli olmayan 33 (%5,7) veri araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Katılımcı öğrencilerin tamamı farklı öğrenim kademelerine devam etmekte olup, demografik bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Facebook kullanan öğrencilerin demografik bilgileri

Değişkenler		f	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	50	9,3
	Erkek	489	90,7
Çalışma (İş) Durumu	Çalışıyor	153	28,4
	Çalışmıyor	386	71,6
Öğrenim Kademesi	İlköğretim	121	22,4
	Lise	276	51,2
	Üniversite	104	19,3
	Lisansüstü Eğitim	38	7,1

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu (%90,3) erkektir. Öğrenci olmalarına karşın katılımcıların %28,4’ü çalışmaktadır. Katılımcı öğrencilerin %51,2’si lise öğrencisiyken bunu %22,4 ile ilköğretim, %19,3’ü üniversite, %7,1’i ise lisansüstü eğitime devam etmektedir. Ayrıca katılımcı öğrencilerin ortalama günlük internet kullanım süresi incelendiğinde öğrencilerin her gün interneti düzenli olarak kullandıkları, %34,9 oranında da 5 saatten fazla kullandıkları da görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak amacı ile araştırma alt amaçlarında verilen kişisel bilgilere ek olarak, eğitim ortamlarında siber aylıklığı belirleme ölçeği ve akademik erteleme davranışları ölçekleri kullanılmıştır.

Eğitim ortamlarında siber aylıklığı belirleme ölçeği. Araştırmada Facebook kullanan öğrencilerin eğitim ortamlarındaki siber aylıklıklarını belirlemek için Akbulut, Dursun, Dönmez ve Şahin (2016) tarafından geliştirilen eğitim ortamlarında siber aylıklık belirleme ölçeği kullanılmıştır. Dört aşamada geliştirilen ölçekte dört farklı örneklem üzerinde çalışılmıştır. Ölçeğin madde havuzu oluşturma süreci olan ilk aşamasına 598, açımlayıcı faktör analizi aşamasına 471, lisans öğrencisi olan öğrencilerle yapılan ilk doğrulayıcı faktör analizine 215, sosyal ağ kullanıcısı olan ikinci doğrulayıcı faktör analizine ise 515 öğrenci katılmıştır. Yapılan faktör analizi işlemleri sonucunda ölçeğin toplam varyansının %70,44’ünü açıklayan beş faktörlü bir yapı (paylaşım yapma, alışveriş yapma, eş zamanlı güncelleme, çevrimiçi içeriğe erişim ve oyun/kumar) belirlenmiştir. Ölçek "hiçbir zaman" dan "her zaman"a kadar sıralanan beşli likertlerden oluşan toplam 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için iç tutarlılık katsayısı Cronbach Alfa değeri 0,796 ile 0,944 arasında hesaplanmıştır.

Akademik erteleme ölçeği. Facebook kullanan öğrencilerin akademik erteleme davranış durumlarını belirlemek için Aitken (1982) tarafından geliştirilen ve Balkis (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış Akademik Erteleme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, "1-hiçbir zaman/beni hiç yansıtmıyor", "5-herzaman/beni tamamen yansıtmıyor" a kadar beş seçenek içeren 16 Likert tipi öğeye sahiptir. Test tekrar test korelasyon katsayısı $r = 0,87$, iç tutarlılık katsayısı ise $0,89$ olarak ifade edilmiştir. Ölçek toplam varyansın % 38,38'ini açıklayan tek faktörlü bir yapıya sahiptir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Dijital ortamda toplanan veriler analiz ortamına aktarılmadan önce verilerin güvenilirliği kontrol edilmiştir. 572 öğrenciden toplanan verilerden aynı şıkkı işaretleme vb. nedenlerle geçerli olmayan 33 veri araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Olumsuz madde içermeyen ve her ikisi de 5'li Likert şeklindeki maddelerden oluşan her iki ölçek için de verilerin puanlanmasında "1-hiçbir zaman/beni hiç yansıtmıyor", "5-herzaman/beni tamamen yansıtmıyor" şeklinde bir puanlama yapılmıştır. Ölçeklerin geneli ve alt boyutlarının puanlanması için ortalama puanlar üzerinden değerlendirme yapılmış, yorumlamanın kolaylığı veriler üç düşük, orta ve yüksek olmak üzere üç aralıkta ifade edilmiştir. Bunun için $(\text{en yüksek değer} - \text{en düşük değer}) / \text{değerlendirme aralık sayısı}$ formülü kullanılmış ve Tablo 2'deki değerlendirme ölçütleri kabul edilmiştir.

Tablo 2. Öğrencileri değerlendirme aralık ve ölçütleri

Değerlendirme Aralığı	Değerlendirme Kriteri
1,00 – 2,33 arası	Düşük düzey
2,34 – 3,66 arası	Orta düzey
3,67 – 5,00 arası	İleri düzey

Facebook kullanan öğrencilerin akademik erteleme düzeyleri ile eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeylerini belirlemek için betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Öğrencilerin akademik erteleme ve eğitim ortamlarındaki siber aylaklık düzeylerinin cinsiyet ve çalışma durumuna göre farklılığını belirlemek için bağımsız örneklem için t testi; öğrenim kademesine göre farklılığını belirlemek içinse Tek yönlü ANOVA kullanılmıştır. Gruplar arasındaki farklılığı belirlemek için Post Hoc testlerinden Scheffe kullanılmıştır. Son olarak akademik erteleme düzeyi ile eğitim ortamlarındaki siber aylaklık düzeyi arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson Momentler Çarpım Katsayısı korelasyon değerine bakılmıştır. Veriler SPSS programıyla çözümlenmiş ve anlamlılık düzeyi 0,05 kabul edilmiştir.

Bulgular

Facebook kullanan öğrencilerin akademik erteleme davranışları ile eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeylerine yönelik elde edilen bulgular başlıklar şeklinde verilmiştir.

Facebook Kullanan Öğrencilerin Akademik Erteleme Davranışları ve Eğitsel Ortamlardaki Siber Aylaklık Düzeyleri

Araştırmaya katılan 539 Facebook kullanıcısı öğrencinin akademik erteleme davranışları ile eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeyleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin akademik erteleme ve siber aylaklık ortalama puan ve standart sapmaları

	Erkek (N=489)		Kadın (N=50)		Genel (N=539)	
	\bar{X}	Ss	\bar{X}	Ss	\bar{X}	Ss
Akademik Erteleme Geneli	3,04	0,60	3,05	0,44	3,04	0,59
Siber Aylık Faktörleri						
Paylaşım yapma	3,14	0,80	3,16	0,64	3,14	0,79
Alışveriş yapma	2,53	0,99	2,95	0,86	2,57	0,99
Eş zamanlı güncelleme	2,14	1,18	2,53	0,85	2,18	1,15
Çevrimiçi içeriğe erişim	3,70	1,04	3,70	1,10	3,70	1,04
Oyun/kumar	2,63	0,94	3,02	1,12	2,66	0,96
Siber Aylaklık Geneli	2,85	0,71	3,07	0,65	2,87	0,71

Tablo 3 incelendiğinde Facebook kullanan öğrencilerin tek boyutu olan akademik erteleme puanları ile beş boyutu olan siber aylaklık ölçeklerinden aldıkları puanların dağılımı görülebilir. Tablo 3'te öğrencilerin akademik erteleme davranışları açısından kendilerini orta düzeyde ($\bar{x}=3,04$) eğilimli buldukları görülmektedir. Eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeylerinin ise yine orta düzeyde ($\bar{x}=2,87$) olduğu görülmektedir. Siber aylaklığın alt boyutları açısından incelendiğinde, çevrimiçi içeriğe erişim boyutunun ileri düzeyde ($\bar{x}=3,70$), eş zamanlı güncellemenin düşük düzeyde ($\bar{x}=2,18$), diğerlerinin tamamının ise orta düzeyde ($2,34 \leq \bar{x} \leq 3,66$) siber aylaklık düzeyine sahip olduğu görülebilir.

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Akademik Erteleme ve Siber Aylaklık Durumları

Tablo 3'te görüleceği üzere, öğrencilerin cinsiyetlerine göre siber aylaklığın bazı boyutlarında ortalama puanların farklı olduğu görülmektedir. Ancak istatistiki açıdan bu farklılığın anlamlı olup olmadığını belirlemek için öğrenciler arası bağımsız örneklem t testi analiz işlemi yapılmış, sonuçlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Akademik erteleme ve Siber Aylaklık Düzeylerinin Cinsiyete incelenmesi

Cinsiyet		N	\bar{X}	Ss	sd	t	p
Akademik Erteleme	Kadın	50	3,05	0,44	537	0,026	0,980
	Erkek	489	3,04	0,60			
Paylaşım yapma	Kadın	50	3,16	0,64	537	0,181	0,857

Alışveriş yapma	Erkek	489	3,14	0,80	537	3,246	0,002*
	Kadın	50	2,95	0,86			
Eş zamanlı güncelleme	Erkek	489	2,53	0,99	537	2,927	0,005*
	Kadın	50	2,53	0,85			
Çevrimiçi içeriğe erişim	Erkek	489	3,70	1,10	537	,016	0,987
	Kadın	50	3,70	1,10			
Oyun/kumar	Erkek	489	2,63	0,94	537	2,361	0,022*
	Kadın	50	3,02	1,12			
Siber Aylaklık Geneli	Erkek	489	2,85	0,71	537	2,252	0,028*
	Kadın	50	3,07	0,65			

* p<0,05

Tablo 4'te görüleceği gibi, Facebook kullanan öğrencilerin akademik erteleme davranış düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılaşmamaktadır [$t_{(537)}=0,026$, $p>0,05$]. Bu açıdan gerek erkek ($\bar{x}=3,04$), gerek kadın ($\bar{x}=3,05$) öğrencilerin tamamının aynı düzeyde akademik erteleme davranışı eğiliminde olduğu söylenebilir. Eğitim ortamlarında siber aylaklık düzeyleri açısından ise cinsiyet önemli bir fark kaynağıdır [$t_{(537)}=2,252$, $p<0,05$]. Tablo 4 incelendiğinde kadın öğrencilerin siber aylaklık düzeyleri ($\bar{x}=3,07$) erkek öğrencilerin siber aylaklık düzeylerinden ($\bar{x}=2,85$) daha fazladır. Bir başka ifade ile kadınlar eğitim ortamlarında daha fazla siber aylaklık yapma eğilimindedirler.

Alt boyutlar açısından incelendiğinde alışveriş yapma [$t_{(537)}=3,246$, $p<0,05$], eş zamanlı güncelleme [$t_{(537)}=2,252$, $p<0,05$] ve oyun/kumar [$t_{(537)}=2,361$, $p<0,05$] boyutlarının tamamında cinsiyet kadınlar lehine önemli bir faktörken, paylaşım [$t_{(537)}=0,181$, $p>0,05$] ve çevrimiçi içeriğe erişim [$t_{(537)}=0,016$, $p>0,05$] boyutlarına ise önemli bir faktör değildir. Alışveriş boyutlu siber aylaklık konusunda kadınlar ($\bar{x}=2,95$) erkeklere ($\bar{x}=2,53$); eş zamanlı güncelleme konusunda kadınlar ($\bar{x}=2,53$) erkeklere ($\bar{x}=2,85$); oyun/kumar boyutunda yine kadınlar ($\bar{x}=3,02$) erkeklere ($\bar{x}=2,63$) oranla daha fazla siber aylaklık düzeyine sahiptirler. Bu açıdan kadınların eğitsel ortamlarda erkeklere oranla daha fazla siber aylaklık eğiliminde oldukları söylenebilir.

Öğrencilerin Çalışma Durumlarına Göre Akademik Erteleme ve Siber Aylaklık Durumları

Çalışma durumu gerek maddi getirisi açısından gerekse boş zamanı harcama açısından akademik davranışları erteleme ve siber aylaklık yapma konularında önemli olabilecek bir değişken olarak görülmüş, 153 çalışan ve 386 çalışmayan bireyden toplanan veriler çalışma durumuna göre analiz edilmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Öğrencilerin akademik erteleme ve siber aylaklık düzeylerinin çalışma durumlarına göre incelenmesi

Cinsiyet		N	\bar{X}	Ss	sd	t	p
Akademik Erteleme	Çalışıyor	153	3,13	0,61	537	2,050	0,041*
	Çalışmıyor	386	3,01	0,57			
Paylaşım yapma	Çalışıyor	153	3,23	0,83	537	1,603	0,110
	Çalışmıyor	386	3,10	0,77			
Alışveriş yapma	Çalışıyor	153	2,96	0,92	537	5,919	0,001*
	Çalışmıyor	386	2,41	0,97			
Eş zamanlı güncelleme	Çalışıyor	153	2,43	1,16	537	3,289	0,001*
	Çalışmıyor	386	2,07	1,14			
Çevrimiçi içeriğe erişim	Çalışıyor	153	3,76	1,05	537	0,825	0,410
	Çalışmıyor	386	3,67	1,04			
Oyun/kumar	Çalışıyor	153	2,94	1,07	537	4,268	0,001*
	Çalışmıyor	386	2,55	0,90			
Siber Aylaklık Geneli	Çalışıyor	153	3,08	0,75	537	4,323	0,001*
	Çalışmıyor	386	2,79	0,67			

* p<.05

Facebook kullanan öğrencilerin çalışma durumlarına göre hem akademik erteleme davranış düzeylerinin [$t_{(537)}=2,050$, $p<0,05$] hem de eğitim ortamlarındaki siber aylaklık düzeylerinin farklılaştığı Tablo 5'te görülmektedir. [$t_{(537)}=4,323$, $p<0,05$]. Çalışan öğrencilerin akademik erteleme davranış düzeylerinin ($\bar{x}=3,13$) çalışmayanlara ($\bar{x}=3,01$) oranla; çalışan öğrencilerin siber aylaklık düzeylerinin ($\bar{x}=3,08$) de çalışmayanlarınkine ($\bar{x}=2,79$) oranla daha yüksek olduğu söylenebilir. Bir başka ifade ile çalışan bireyler hem akademik erteleme davranışı hem de siber aylaklık düzeyi açısından çalışmayanlara oranla daha fazla eğilim göstermektedirler.

Alt boyutlar açısından incelendiğinde çalışma durumu sadece paylaşım yapma [$t_{(537)}=1,603$, $p>0,05$] ve çevrimiçi içeriğe erişim [$t_{(537)}=0,825$, $p>0,05$] boyutlarında önemli bir farka neden olmamıştır. Alışveriş yapma [$t_{(537)}=5,919$, $p<0,05$], eş zamanlı güncelleme [$t_{(537)}=3,289$, $p<0,05$] ve oyun/kumar [$t_{(537)}=4,268$, $p<0,05$] faktörlerinin tamamında çalışma durumu çalışanların lehine önemli bir faktördür. Bir başka ifade ile çalışan Facebook kullanıcısı öğrenciler ($\bar{x}=2,96$) çalışmayan öğrencilere oranla ($\bar{x}=2,41$) daha fazla alışveriş yapma siber aylaklığı; yine çalışan öğrenciler ($\bar{x}=2,43$) çalışmayanlara oranla ($\bar{x}=2,07$) daha fazla eş zamanlı güncelleme siber aylaklığı ve çalışan öğrenciler

($\bar{x}=2,94$) çalışmayanlara oranla ($\bar{x}=2,55$) daha fazla oyun/kumar siber aylaklığı gösterme eğilimindedirler.

Öğrenim Kademelerine Göre Öğrencilerin Akademik Erteleme ve Siber Aylaklık Düzeyleri

Facebook ortamında verilerin toplandığı uygulama ile ilköğretimden lisansüstü eğitim kademesine kadar çok sayıda öğrenim kademesinden öğrenciden veri toplanmıştır. Tablo 6'da bu kademelere göre öğrencilerin akademik erteleme ve eğitim ortamlarındaki siber aylaklık düzeyleri karşılaştırılmıştır.

Tablo 6. Öğrenim kademelerine göre öğrencilerin akademik erteleme ve siber aylaklık düzeyleri internet risk algılarının Karşılaştırılması

	Öğrenim Kademesi	f	\bar{X}	ss	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Akademik Erteleme	A- İlköğretim	121	3,09	0,47	Grupiçi	3,614	3	1,205	3,49	0,016*	
	B- Lise	276	2,97	0,60	Gruplararası	184,591	535	0,345			B-C
	C- Üniversite	104	3,16	0,62	Toplam	188,204	538				
	D- Lisansüstü	38	3,13	0,70							
Siber Aylaklık	A- İlköğretim	121	2,66	0,69	Grupiçi	21,239	3	7,080	15,06	0,001*	A-C,
	B- Lise	276	2,81	0,67	Gruplararası	251,472	535	0,470			A-D,
	C- Üniversite	104	3,10	0,68	Toplam	272,711	538				B-C,
	D- Lisansüstü	38	3,37	0,76							B-D

* p<.05

Tablo 6'da görülebileceği gibi öğrenim kademesi öğrencilerin akademik erteleme davranışları ($F_{[3-535]}=3,491$, $p<0,05$) ile siber aylaklık düzeylerinde ($F_{[3-535]}=15,062$, $p<0,05$) önemli farklılığa neden olmaktadır.

Akademik erteleme davranışları açısından üniversitede öğrenim gören Facebook kullanıcısı öğrenciler ($\bar{x}=3,16$) lisede öğrenim gören öğrencilere oranla ($\bar{x}=2,97$) daha fazla akademik erteleme davranışı eğilimindedirler.

Öğrenim kademesine göre siber aylaklık ortalama puanları açısından sırası ile Lisansüstü ($\bar{x}=3,37$), üniversite ($\bar{x}=3,10$), lise ($\bar{x}=2,81$) ve ilköğretim ($\bar{x}=2,66$) şeklinde bir sıralama olması dikkat çekicidir. Ancak farklılığı belirlemek için yapılan Post-Hoc testlerinden Scheffe testi farklılığın

lisansüstü ile ilköğretim, lisansüstü ile lise ve üniversite ile ilköğretim ve üniversite ile lise arasında olduğunu göstermektedir. Bir başka ifade ile lisansüstü ile üniversite öğrenim kademesindeki öğrenciler, lise ve ilköğretim kademesinde öğrenim gören öğrencilere oranla daha fazla eğitsel ortamlarda siber aylaklık göstermektedirler.

Facebook Kullanıcısı Öğrencilerin Akademik Erteleme ve Eğitsel Ortamlarda Siber Aylaklık Düzeyleri Arasındaki İlişki

Sosyal ağ kullanıcısı öğrencilerin eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeyleri ile eğitsel ortamlarda siber aylaklık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş, elde edilen sonuçlar Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin akademik erteleme ve siber aylaklık düzeyleri arasındaki ilişki (n=539)

		Eğitsel Ortamlarda Siber Aylaklık Düzeyler					
		Paylaşım yapma	Alışveriş yapma	Eş zamanlı güncelleme	Çevrimiçi içeriğe erişim	Oyun/kumar	Siber Aylaklık Geneli
Akademik Erteleme	Pearson Korelasyon	0,341**	0,266**	0,234**	0,328**	0,272**	0,394**
	p	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	N	539	539	539	539	539	539

**p<0,01

Tablo 7 incelendiğinde, öğrencilerin akademik erteleme puanları ile siber aylaklık düzeyleri arasında anlamlı olup ($r=0,394$; $p<0,01$), McMillan ve Schumacher (2006)'a göre bu ilişki pozitif yönlü ve orta düzeylidir ($0,30<r\leq 0,70$). Alt boyutlar açısından incelendiğinde tüm boyutlar arasındaki ilişkinin anlamlı ve pozitif yönlü olduğu; paylaşım ($r=0,341$; $p<0,01$), çevrimiçi içeriğe erişim ($r=0,328$; $p<0,01$) orta düzeyli; alışveriş yapma ($r=0,266$; $p<0,01$), eş zamanlı güncelleme ($r=0,234$; $p<0,01$) ve oyun/kumar ($r=0,272$; $p<0,01$) arasında ise düşük düzeyli (McMillan & Schumacher, 2006) bir ilişki söz konusudur.

Sonuç ve Tartışma

Günümüzde internet kullanımı konusunda öğrencilere en çok getirilen eleştiriler arasında kontrolsüz ve aşırı yoğun bir şekilde kullanımdan oluşan siber aylaklık davranışları (Karaoğlan Yılmaz, Yılmaz, Öztürk, Sezer ve Karademir, 2015) (örneğin, derslerini asma ve amaçsız internet kullanım konuları vb.) gelmektedir. Bu çalışmada, bir eğitim ortamı olarak İnternetin olumlu yönlerine ek olarak çoğunlukla ifade edilen bu olumsuz eleştirilerden yola çıkarak, Facebook sosyal ağını kullanan öğrencilerin siber aylaklık ve akademik erteleme davranışları araştırılmıştır. Araştırma sonucunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Akademik Erteleme ve Siber Aylaklık Düzeyi

Facebook sosyal ağ kullanıcısı öğrencilerin akademik erteleme davranışı ve eğitsel ortamlarda siber aylaklık gösterme eğilimleri orta düzeydedir. Nitekim, Tozkoparan ve Kuzu'nun (2019) öğretmen adayları üzerinde gerçekleştirdikleri çalışmada siber aylaklık durumlarının ortalamanın üzerinde olduğunu ve siber aylaklık davranışının gelişmeleri kaçırma korkusu olarak ifade edilen FOMO'nun (*Fear of Missing out*) önemli bir yordayıcısı olduğunu ortaya koymaktadır. Her ne kadar elde edilen bu iki bulgunun birbiri ile paralellik gösterdiği düşünülse de örneklemden kaynaklı farklılıklar olduğu şekli ile yorumlanması gerektiği düşünülmektedir. Öyle ki, elde edilen bu farklılığın öğretmen adaylarının ders esnasında öğretmeni dinlemek ve derse katılmak yerine sosyal medyaya ulaşma çabaları ile ilgili olduğu düşünülmektedir ki çalışmanın örneklemini olan Facebook kullanıcılarının buldukları mevcut ortamda böyle bir kaygı içerisinde olmayabilecekleri söylenebilir. Bu nedenle Tozkoparan ve Kuzu'nun (2019) çalışmasında elde edilen sonucun mevcut çalışmanın bulguları ile kıyaslandığında manidar olduğu düşünülmektedir. Przybylski, Murayama, DeHaan ve Gladwell'e (2013) göre siber aylaklık ve gelişmeleri kaçırma korkusu davranışlarının daha çok gençler tarafından gerçekleştirildiği ifade edilmektedir. Siber aylaklığın alt boyutları olan çevrimiçi içeriği erişim boyutundaki aylaklık eğilim düzeyi ileri, eş zamanlı güncelleme düşük, paylaşım, alışveriş ve oyun/kumar boyutlarındaki aylaklık eğilim düzeyleri ise orta düzeydedir. Son olarak elde edilen bu sonuç üzerinde TUIK (2019) ve Deloitte (2018) raporlarında elde edilen bulguların da etkili olduğu düşünülmektedir. Raporda kullanıcıların mobil cihazları ile en çok indirdikleri uygulamalar arasında ilk sırada oyunlar yer almakta iken; ikinci ve üçüncü sırada sosyal medya ve eğlence amaçlı geliştirilen araçların olduğu görülmektedir. Küresel olarak en çok kullanılan mobil uygulamalar arasında yer alan Facebook, Whatsapp Messenger ve Facebook Messenger'ın günümüzde akıllı telefonlar aracılığıyla aktif bir şekilde kullanılması da elde edilen sonuçlara zemin oluşturduğu göz ardı edilmemelidir.

Akademik Erteleme, Siber Aylaklık ve Cinsiyet

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre akademik erteleme davranışları farklılaşmamaktadır. Kadın ve erkek Facebook kullanıcısı öğrenciler aynı düzeyde akademik erteleme davranışı eğilimindedir. Elde edilen bu bulgu alanyazın ile farklılık göstermektedir. Öyle ki Balkıs, Buluş, Duru ve Duru (2006) çalışmalarında kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha düşük oranda akademik erteleme davranışı sergileme eğiliminde olduklarını ifade etmekte iken; Washington (2004) erkeklerin kızlara oranla daha düşük oranda erteleme eğilimi içerisinde olduğunu ortaya koymaktadır. Alanyazındaki bu farklılık göz önüne alındığında örneklemin özelliklerinin iyi tespit edilip cinsiyet değişkeninin yeniden ele alınması önerilmektedir. Böylelikle, cinsiyet açısından elde edilen sonuçların akademik erteleme değişkeni açısından daha iyi tartışılabileceği söylenebilir.

Eğitsel ortamlardaki siber aylaklık düzeyi açısından cinsiyete göre farklılık vardır. Kadınlar erkeklere oranla daha fazla siber aylaklık gösterme eğilimindedir. Alt boyutlar açısından incelendiğinde alışveriş, eş zamanlı güncelleme ve oyun/kumar boyutlarının tamamında da kadınlar erkeklere oranla daha fazla siber aylaklık puanına sahiptirler. Elde edilen bu bulgu Tozkoparan ve Kuzu'nun (2019) çalışması ile paralellik göstermektedir. Bununla birlikte çalışma sonuçlarının Şenel ve diğerlerinin (2019) çalışmaları ile de zıtlık gösterdiği söylenebilir ki çalışmada erkek, akıllı telefonu olan, akademik ortalaması düşük olan, internette daha fazla vakit geçiren, kullandığı uygulama sayısı fazla olan bireyler daha çok siber aylaklık davranışı göstermektedir. Görüldüğü gibi çalışmada elde edilen sonuçların alanyazın ile farklılık ve benzerlik göstermesi söz konusudur. Elde edilen bu sonucunda verinin toplandığı grubun özelliklerinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Gelecek çalışmalarda örneklemeden elde edilecek verilerin farklı değişkenler (örneğin, bir örgün eğitim programı kayıtlı olup olmadığı gibi) ile birlikte ele alınarak üst düzey gerçekleştirilecek analizler ile elde edilen farklılığın ve benzerliğin nedenlerinin nicel ve nitel bulgular ile ortaya konulması önerilmektedir.

Akademik Erteleme, Siber Aylaklık ve Çalışma Durumu

Çalışma durumu açısından akademik erteleme önemli bir faktördür. Çalışan Facebook kullanıcısı öğrenciler, çalışmayanlara oranla daha fazla akademik erteleme davranış puanına sahiptir. Elde edilen bu sonuç Lim'in (2002) siber aylaklık ile ilgili tanımlamasını akla getirmektedir. Öyle ki, Lim (2002) tanımında *iş dışı sitelerde vakit geçirmek* olarak ifade etmekte olup; bu tanımdan yola çıkarak bireylerin kendilerine verilen görevleri yerine getirmeyip, iş dışı başka aktiviteler gerçekleştirdiği söylenebilir. İleride yapılacak çalışmalarda katılımcıların sergiledikleri akademik erteleme davranışlarının nedenlerinin derinlemesine incelenmesi önerilmektedir. Çünkü alanyazında akademik ertelemenin ilişkili olarak ele alındığı akademik puan (Akdemir, 2013); benlik saygısı, durumluluk kaygı ve öz-yeterlik inançları (Aydoğan ve Özbay, 2012); akademik motivasyon, kaygı ve zaman yönetimi (Kağan, 2009); akademik başarı (Balkıs ve Duru, 2010; Özer ve Altun, 2011); akademik güdülenme ve akademik öz-yeterlik (Akbay ve Gizir, 2010) değişkenleri düşünüldüğünde elde edilen bu sonucun kullanıcıların sahip olduğu içsel ve/veya dışsal faktörlerden hangisi ile ilişkili olduğunun tespit edilmesinin çalışan ve çalışmayan bireyler açısından elde edilen sonuca kavramsal bir çerçeve oluşturarak alanyazına katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Siber aylaklık açısından da çalışma durumu anlamlı bir farklılığa sahip değişken olup, çalışan bireyler daha fazla siber aylaklık puanına sahiptir. Alt boyutlar açısından incelendiğinde alışveriş, eş zamanlı güncelleme, oyun/kumar boyutlarının tamamında da çalışan bireyler kendilerini daha fazla siber aylaklık eğilimine sahip olarak görmüşlerdir. Paylaşım ve çevrimiçi içeriğe erişim boyutu açısından çalışma durumu farklılığa neden olan önemli bir değişken değildir. Siber aylaklık

durumuna neden olan davranışların incelendiği çalışmada Bağrıacık-Yılmaz (2017) bilgisayarda çalışma, bildirimler, internet erişimi, reklamlar/web önerileri ve telefon sesi gibi dışsal faktörlerin etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca çalışma (sıkılma, çalışılan konuyu sevmeme, dinlenme, kafa dağıtma amaçlı, isteksizlik, çalışmayı erteleme olanağı, ara verme isteği, çalışmanın uzun olması vb.) ve kişisel (merak, ilgi, dikkat dağınıklığı, odaklanma problemi vb.) ile ilgili etkenlerin de bireylerin siber aylaklık davranışları üzerinde etkili olduğu ifade edilmektedir. Bu çalışmada elde edilen sonucun da çalışan öğrencilerin işlerinde sıkılma durumlarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Ancak öğrencilerin geçmişte çalışma deneyimlerinin olup olmadığı ve günlük çalışma performanslarının kaç saat olduğuna ilişkin edinilecek bilgilerin, elde edilen sonuçları daha sağlıklı yorumlamak açısından gelecek araştırma(cı)lara önerilmektedir.

Akademik Erteleme, , Siber Aylaklık ve Öğrenim Kademesi

Devam edilen öğrenim kademesi açısından akademik erteleme davranışı farklılık göstermektedir. Lise ve üniversiteye devam eden öğrenciler arasında fark bulunmaktadır ve üniversiteye giden öğrenciler liseye giden öğrencilere göre daha fazla akademik erteleme davranışı düzeyine sahiptirler. Elde edilen bu sonucun öğrencilerin ders esnasında herhangi bir elektronik aygıtla ilgilenmelerine müsaade edilmeyişi ile ilgili olabilir. Bununla birlikte öğrencilerin öğrenim kademesine göre eğitsel ortamlarda siber aylaklık düzeyleri arasında farklılık bulunmaktadır. Lisansüstü ve üniversiteye devam eden Facebook kullanıcısı öğrenciler, lise ve ilköğretime devam eden Facebook kullanıcısı öğrencilerden daha fazla siber aylaklık düzeyine sahiptir. Elde edilen bu sonuç ile ilgili alanyazında direkt bir çalışmaya rastlanmasa da elde edilen bu sonuç Dam'ın (2008) çalışması ile dolaylı olarak desteklenebilir. Dam (2008) çalışmasında öğrencinin bir önceki öğrenim kademesindeki başarı durumunun bir sonrakini etkilediğini ifade etmektedir. Son olarak, Tozkoparan ve Kuzu'nun (2019) çalışmasında ele aldığı FOMO ve siber aylaklık davranışlarının da çalışmada akademik erteleme ve öğrenim kademesi açısından elde edilen sonucu açıklamada önemli bir gösterge olduğu düşünülmektedir. Öyle ki üniversite öğrencilerinin arkadaşlık ilişkilerini sosyal medya ortamından takip etmelerinin beraberinde siber aylaklık davranışı getireceğini düşündürmektedir ki bu durum gelişmeleri kaçırmamak için sürekli olarak takip etmeyi gerektirmektedir. Üniversitede öğrenim gören bireylerin farklı ortamlardan iletişimde oldukları arkadaşlarını sosyal medya ortamında takip etme davranışındaki ısrarcı tutumunun da beraberinde akademik ertelemeye yol açabileceği söylenebilir.

Akademik Erteleme ve Siber Aylaklık

Öğrencilerin akademik erteleme davranış ve siber aylaklık düzeyleri geneli ve alt boyutlarının tamamı arasında pozitif yönlü bir ilişki söz konusudur. Akademik erteleme davranışı ile siber aylaklık

geneli arasında pozitif yönlü ve orta düzey bir ilişki söz konusudur. Akademik erteleme davranışı ile çevrimiçi içeriğe erişim ve paylaşım boyutlarındaki ilişki orta düzeyde iken, alışveriş, eş zamanlı güncelleme ve oyun/kumar boyutlarındaki ilişki ise düşük düzeydedir. Alanyazın temelinde düşünüldüğünde elde edilen bu sonuçların oldukça manidar olduğu söylenebilir. Öyle ki Arabacı (2017), Şenel ve diğerleri (2019) ve Dursun ve diğerlerinin (2015) siber aylaklık ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğu çalışmalarda elde edilen sonuçlar öğrencilerin siber aylaklık davranışlarının akademik erteleme davranışları ile de ilişkisinin manidar olduğunu ortaya koymaktadır.

Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan yola çıkarak bazı öneriler getirilebilir. Araştırma kapsamında Facebook sosyal ağ kullanıcılarından bir oyun uygulaması üzerinden veri toplanmıştır. Bu sonuçların Facebook kullanımından kaynaklandığı söylenemez. Bu açıdan farklı özellik ve amaçları ile internet kullanan öğrenciler ile benzer çalışma yapılması önerilebilir. Araştırma sonucunda öğrenim kademesine göre siber aylaklık ve akademik erteleme düzeylerinin farklılaştığı görülmüştür. Bunların nedenleri araştırılabilir. Benzer şekilde siber aylaklık açısından kadın öğrenciler daha yüksek düzeyde kendilerini ifade etmişlerdir. Nedenlerine yönelik araştırmalar yapılabilir. Son olarak, gelecek çalışmalarda ilgili değişkenler oyun bağımlılığı ile birlikte ele alınarak, oyun bağımlılığının siber aylaklık ve akademik erteleme davranışı arasındaki aracı etkisi gözlemlenebilir.

Kaynakça

- Aitken, M.E. (1982). *A personality profile of the college student procrastinator*. Unpublished doctoral dissertation, University of Pittsburgh, Pittsburgh, USA.
- Akbay, S. ve Gizir, C. (2010). Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yüklenme stillerinin rolü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 60-78.
- Akbulut, Y., Donmez, O. ve Dursun, O. O. (2017). Cyberloafing and social desirability bias among students and employees. *Computers in Human Behavior*, 72, 87–95.
- Akbulut, Y., Dursun, Ö. Ö., Dönmez, O. ve Şahin, Y. L. (2016). In search of a measure to investigate cyberloafing in educational settings. *Computers in Human Behavior*, 55, 616-625.
- Akdemir, N. T. (2013). *İlköğretim öğrencilerinin facebook tutumları ile akademik erteleme davranışları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Alan, H. (2019). Sosyal ağ kullanımı yoğunluğu ve sanal kaytarma davranışları: Üniversite öğrencileri üzerine bir inceleme. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 112-129.
- Arabacı, İ. (2017). Investigation faculty of education students' cyberloafing behaviors in terms of various variables. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 16(1).
- Aydoğan, D. ve Özbay, Y. (2012). Akademik erteleme davranışının benlik saygısı, durumluluk kaygı, öz-yeterlilik açısından açıklanabilirliğinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(3), 1-10.
- Bağrıacık-Yılmaz, A. (2017). Lisansüstü öğrencilerinin siber aylaklık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Karma bir çalışma. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 18(2).
- Balkıs, M. ve Duru, E. (2010). Akademik erteleme eğilimi, akademik başarı ilişkisinde genel ve performans benlik saygısının rolü. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(27), 159-170.
- Balkıs, M., Buluş, M., Duru, E. ve Duru, S. (2006). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme eğiliminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 7, 57-73.
- Balkıs, M. (2006). *An investigation of academic procrastination among university students in relation to various variables*. Unpublished doctoral dissertation, Dokuz Eylül University, Institute of Education Sciences, Izmir, Turkey.
- Baturay, M. H. ve Toker, S. (2015). An investigation of the impact of demographics on cyberloafing from an educational setting angle. *Computers in Human Behavior*, 50, 358-366.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi, Ankara.
- Dam, H. (2008). Öğrencinin okul başarısında aile faktörü. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(14), 75- 99.
- Dennen V. P. ve Burner, K. J. (2017) Identity, context collapse, and Facebook use in higher education: Putting presence and privacy at odds. *Distance Education*, 38(2), 173-192, <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01587919.2017.1322453> adresinden 3.12.2019 tarihinde çevrimiçi olarak ulaşılmıştır.
- Dewitte, S. ve Schouwenburg, H. C. (2002). Procrastination, temptations, and incentives: the struggle between the present and the future in procrastinators and the punctual. *European Journal of Personality*, 16, 469-489.
- Dursun, Ö.Ö., Akbulut, Y., Dönmez, O. ve Şahin, Y. L. (2015). *Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının siber aylaklık profillerinin belirlenmesi*. 3rd. International Instructional Technologies & Teacher

- Education Symposium. Karadeniz Technical University.09-11 September 2015, Trabzon-Turkey.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2011). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill Humanities/Social Sciences/Languages.
- Gerow, J. E., Galluch, P. S. ve Thatcher, J. B. (2010). To slack or not to slack: Internet usage in the classroom. *Journal of Information Technology Theory and Application*, 11(3), 5-24.
- İşman, A. ve Albayrak, E. (2014). Sosyal Ağlardan Facebook'un Eğitime Yönelik Etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 129-138.
- İşman, A. ve Hamutoğlu, N. B. (2013). Sosyal Ağların Eğitim-Öğretim Sürecinde Kullanılması İle İlgili Karma Öğrenme Öğrencilerinin Görüşleri: Sakarya Üniversitesi Örneği. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 2(3).
- Kağan, M. (2009). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışını açıklayan değişkenlerin belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 113-128.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karaoğlan Yılmaz, F. G. ve Yılmaz, R. (2018). *Siber aylıklık davranışları ile kontrol odağı ve bilgisayar kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. <http://acikerisim.bartın.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11772/1089/2.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden 3.12.2019 tarihinde çevrimiçi olarak ulaşılmıştır.
- Karaoğlan Yılmaz, F. G., Yılmaz, G., Öztürk, H. T., Sezer, B. ve Karademir, T. (2015). Cyberloafing as a barrier to the successful integration of information and communication technologies into teaching and learning environments. *Computers in Human Behavior*, 45, 290- 298.
- Lim, V. K. (2002). The IT way of loafing on the job: Cyberloafing, neutralizing and organizational justice. *Journal of organizational behavior: the international journal of industrial, occupational and Organizational Psychology and Behavior*, 23(5), 675-694.
- Lim, V. K. ve Teo, T. S. (2005). Prevalence, perceived seriousness, justification and regulation of cyberloafing in Singapore: An exploratory study. *Information & Management*, 42(8), 1081-1093.
- McMillan, J. H. ve Schumacher, S. (2006). *Research in education: Evidence based inquiry*. Boston: Brown & Company.
- O'Neill, T. A., Hambley, L. A. Ve Chatellier, G. S. (2014). Cyberslacking, engagement, and personality in distributed work environments. *Computers in Human Behavior*, 40, 152-160.
- Özer, A. ve Altun, E. (2011). Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme nedenleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21), 45-72.

- Przybylski, A. K., Murayama, K., DeHaan, C. R. ve Gladwell, V. (2013). Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out. *Computers in Human Behavior*, 29(4), 1841-1848.
- Steel, P. (2007). The nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological Bulletin*, 133(1), 65-94.
- Şenel, S., Günaydın, S., Sarıtaş, M. T. ve Çiğdem, H. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Siber Aylaklık Seviyelerini Yordayan Faktörler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 95-105.
- Tozkoparan, S. B. ve Kuzu, A. (2019). The Relationship Between Fear of Missing Out (FoMO) Levels and Cyberloafing Behaviors of Teacher Candidates. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 87-110.
- Tozkoparan, S. B. (2016). *İnternet Bağımlılığı ve Öğrenmeye İlişkin Tutumun Siberaylaklık Davranışlarına Etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mevlana Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı. Konya. Türkiye.
- Ugrin, J. C., Pearson, J. M. ve Odom, M. D. (2008). Profiling cyber-slackers in the workplace: Demographic, cultural, and workplace factors. *Journal of Internet Commerce*, 6(3), 75-89.
- Usluel, Y. K., Demir, Ö. ve Çınar, M. (2014). Sosyal ağların kullanım amaçları ölçeği. *Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi*, 5(2), 1-18.
- Washington, J.A. (2004). *The relationship between procrastination and depression among graduate and professional students across academic programs: Implications for counseling*. Unpublished doctoral dissertation. Texas Southern University, Texas, USA
- Wu, J., Mei, W. ve Ugrin, J. C. (2018). Student cyberloafing in and out of the classroom in China and the relationship with student performance. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 21(3), 199-204.

"Facebook Sosyal Ağ Kullanıcılarının Akademik Erteleme Davranışları ile Eğitsel Ortamlardaki Siber Aylaklık Durumlarının İncelenmesi" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim.

Doç. Dr. Yusuf Levent Şahin

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran University Journal of Kırşehir Education Faculty

ISSN: 2147 - 1037

A Review on Facebook Social Network Users' Behaviors of Academic Procrastination and Cyberloafing in Educational Settings

Yusuf Levent Şahin

DOI:10.29299/kefad.2020.21.01.017

[Article Information](#)

Received:12/08/2019 Revised:20/11/2019 Accepted:11/03/2020

Summary

In today's world, Internet is the most widely used technology by students to communicate and access information. However, it is often criticized for being used without a purpose and preventing the students from studying. This study is carried out with relational screening model and intends to review the Internet users' behaviors of academic procrastination and their level of cyberloafing in educational settings. In this context, data were collected from 539 volunteer students at different grade levels who were actively using Facebook social network application. Academic Procrastination Scale and Identifying the Cyberloafing in Educational Settings Scale are the main data collection tools used in this study. Results of the data analysis show that academic procrastination and cyberloafing levels of the students who use Facebook social network are moderate. No difference were found in academic procrastination levels with regards to gender, but in terms of employment status those who work have higher academic procrastination levels compared to those who do not work, and with regards to the type of educational organization university students have higher academic procrastination levels compared to high school students. When their cyberloafing levels are analyzed it is seen that women, working students, university and graduate students have higher cyberloafing levels respectively than men, non-working students, and high school and elementary school students. However, a positive and moderate correlation was found between the academic procrastination level and the level of cyberloafing in educational settings.

Keywords: Academic procrastination, Cyberloafing, Facebook, Social network, Students.

Introduction

Internet is one of the most powerful and irreplaceable information and communication tools in this modern age as it empowers the users with its unique features and tools. In the reports released by Turkish Statistical Institute-TUIK (2019) and Deloitte (2018), it is stated that digital tools and platforms are widely used; similarly Information and Communication Technologies Authority-BTK (2019) reports that it is getting more widely used each day (TRT Haber, 2019). Global Digital 2019 reports released collectively by We are Social and Hootsuite (2019) reveals that there are 4.39 billions of Internet users and 3.48 billions of social media users in the world. According to this report, in order of popularity the most widely used social media platforms are Facebook, Youtube, Whatsapp and Facebook Messenger. The analysis in the report indicates that Internet use increased 9.3% (5,027,251 millions) in 2019 compared to 2018 and the average of daily time spent on the Internet with mobile devices is 7.15 (hours) while 2.46 (hours) spent daily on social media. Lastly, in the report it is noted that Facebook use ratio of the participants from Turkey is 66%. These globally high statistics imply problems for the Internet users. Although in existing studies it is reported that Facebook as a social network can support informal education (Dennen and Burner, 2017, p. 174) and can be used as an educational social network (İşman and Albayrak, 2014; İşman and Hamutoğlu, 2013) the intense use of such platforms for entertainment, communication and content sharing (Usluel, Demir and Çınar, 2014) may lead to cyberloafing (Alan, 2019). The relation between cyberloafing and academic achievement, suggested in existing studies (Arabacı, 2017; Şenel, Günaydın, Sarıtaş and Çiğdem, 2019; Dursun, Akbulut, Dönmez and Şahin, 2015), implies that there may be a relation between the students' behaviors of cyberloafing and academic procrastination. It is seen that in these studies cyberloafing is studied with variables such as gender, age, type of high school, satisfaction from the department, mobile device, daily time spent on Internet, number of applications used, the social networks used, academic average, time spent on social networks and having a smart phone (Şenel et al., 2019); locus of control and computer anxiety (Karaoğlan-Yılmaz and Yılmaz, 2018); individual factors and use of information technologies (Akbulut, Donmez and Dursun, 2017; Baturay and Toker, 2015; Gerow, Galluch and Thatcher, 2010). Similarly, in the literature academic procrastination behavior is studied with variables such as Facebook attitude, daily time spent on Internet, academic score (Akdemir, 2013); gender (Akbay and Gizir, 2010; Akdemir, 2013; Özer and Altun, 2011); self-esteem, state anxiety and self-efficacy beliefs (Aydoğan and Özbay, 2012); academic motivation, anxiety and time management (Kağan, 2009); academic achievement (Balkıs and Duru, 2010; Özer and Altun, 2011); academic motivation and academic self-efficacy (Akbay and Gizir, 2010). The truth that today's digital children spend too much time on computer and internet technologies, high number of smart phone users (TUIK, 2019; Deloitte, 2018) and their desire to access social media platforms

during lessons instead of listening to teacher/getting involved in lesson (Tozkoparan and Kuzu, 2019) cause serious concerns that current situation may lead to an increase in students' cyberloafing behaviors. However, academic procrastination behavior is thought to have no direct relation with academic achievement but an indirect relation with the decrease in academic achievement. When variables used in studies on cyberloafing and academic procrastination are reviewed it seems important to deal with these two concepts together, although We are Social and Hootsuite (2019) reported a 2.3% decrease in the use of Facebook compared to previous years. Lastly, the fact that Facebook social platform still being largely used supports the thoughts that cyberloafing and academic procrastination behaviors of Facebook users should be reviewed in depth.

Cyberloafing

Cyberloafing is defined as using the Internet and information technologies for personal purposes during working/school hours at work place/school (O'Neill, Hambley and Chatellier, 2014); students' using a computer or Internet for extracurricular activities, personal purposes and/or being occupied with information technologies rather than doing assignments/listening to the teacher during the classroom hours (Tozkoparan, 2016). Karaoğlan Yılmaz, Yılmaz, Öztürk, Sezer and Karademir (2015) remark that intense and uncontrolled use of computer and Internet technologies influences this cyberloafing. However, Şenel, Günaydın, Sarıtaş and Çiğdem (2019) state that unwillingness and reluctance to learn is the biggest reason of cyberloafing, they express the other reasons are receiving a notification, willingness to communicate, curiosity and willing to have more fun. Sending personal e-mails, surfing the Internet, online shopping, creating social a network and text messages are shown as typical cyber behaviors in relevant studies (Lim and Teo, 2005; Ugrin, Pearson and Odom, 2008). According to this, Lim's (2002) definition which describes cyberloafing as spending time on non-work related web sites shows the necessity to study the behavior of cyberloafing not only at school but also at different working environments of various jobs. Findings of the study carried out by Şenel et al. (2019), who remarks that cyberloafing is a learning and discipline problem, reveal that during the classes university students share and text more messages. According to Alan (2019), those who use social media a lot also perform many cyberloafing behaviors; Tozkoparan and Kuzu (2019) remark that behavior of cyberloafing varies depending on gender.

Academic Procrastination

Responsibility is one of the basic skills that students should learn, thus academic studies are among the responsibilities of the students. Yet, students may delay fulfilling their assignments due to new possibilities and tools brought them by the advancements in information and communication technologies. In fact, Facebook social platform ranks as the most preferred application thanks to the

applications and tools it offers (We are Social and Hootsuite, 2019). While students live extremely integrated to these platforms, unfortunately they may sometimes delay and/or fail to do their responsibilities. Since such concepts are related with academic responsibilities, Senecal, Koestner and Vallerand (1995) define this behavior of delaying as academic procrastination and as not starting to do the tasks until experiencing high level of stress due to the fact that the person has not done his academic duties on time (as cited in Akbay and Gizir, 2010). It is seen that this concept which is a widespread problem especially among the students (Dewitte and Schouwenburg, 2002; Steel, 2007) is in a negative relation (Balıks and Duru, 2010; Steel, 2007) with academic average. However, Wu, Mei and Ugrin (2018) state that underperformance in the class and low academic achievement are influential in the behavior of cyberloafing. In the literature, when studies are reviewed in terms of gender it is seen that academic procrastination differs. Balkis, Buluş, Duru and Duru (2006) state that female students have less tendency to have academic procrastination behavior, compared to male students. Contrary to this, Washington (2004) stated that male students have less tendency to have academic procrastination behavior, compared to female students.

Purpose and Importance of the Study

This study intends to reveal the academic procrastination behaviors of students who use Facebook and these students' level of cyberloafing in educational settings; the relation between these two variables and how these variables differ depending on gender, employment status and grade levels. The research problems dealt for this purpose are thought to be peculiar and functional in terms of revealing the relation between the academic procrastination and cyberloafing behaviors of the students who use Facebook, which is an intensively used social network by them. The differences put forward in this study give rise to the thought that the gender variable should be studied again in a more detailed manner, although existing studies formerly dealt with academic procrastination behavior with regards to gender (Balkis, Buluş, Duru and Duru, 2006; Washington, 2004). Dealing with academic procrastination and cyberloafing variables in this study with regards to employment status of the students shows it is an up-to-date research subject. The research problems dealt with in this study are as follows:

Research Problems

1. What are Facebook-user students' academic procrastination and cyberloafing levels in educational settings?
2. Do the Facebook-user students' academic procrastination and cyberloafing levels in educational settings differ depending on gender, employment status and grade levels?

3. What is the nature of the relation between the students' academic procrastination and cyberloafing levels in educational settings?

Method

This survey study is designed and carried out in accordance with relational screening model. A survey study is as an approach which aims to define a situation with related existing facts, in other words it intends to come up with an explanation by describing the current state of research topic (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz and Demirel, 2015). Survey studies do not aim to change and/or to affect the facts related to the research topic; sampling distribution of the participants is more important than the results reached (Fraenkel, Wallen and Hyun, 2011). This study, using the relational screening model, intends to determine existence/level of covariance between two or more variables (Karasar, 2005).

Participants

The research data were gathered from 539 students who use a Facebook social network application which has fifteen thousand active users monthly. An online measurement utility was embedded in the application to gather research data for a week between 1st-7th June, 2017 from randomly selected 572 students who agreed to participate voluntarily; 33 (5.7%) invalid data were excluded from the research. All participants are students at different grade levels; demographical details are given in Table 1.

Table 1. *Demographical details of the students using Facebook*

Variables		f	Percentage (%)
Gender	Female	50	9.3
	Male	489	90.7
Employment Status	Working	153	28.4
	Not working	386	71.6
Grade Level	Elementary School	121	22.4
	High School	276	51.2
	University	104	19.3
	Graduate Education	38	7.1

Table 1 shows a great majority of the participants in the study are males (90.3%). 28.4% of the participants are working despite being a student. The distribution of the participants according to their school type is as follows: 51.2% high school students, 22.4% elementary students, 19.3%

university students and 7.1% graduate students. When daily time they spend on Internet is reviewed it is seen that they regularly use Internet and 34.9% of them go online more than 5 hours a day.

Data Collection Tools

For data collection, in addition to the personal details given in the subgoals of the study, cyberloafing in educational settings scale and academic procrastination behaviors scale were used in this study.

Cyberloafing in educational settings scale. Cyberloafing in educational settings scale, developed by Akbulut, Dursun, Dönmez and Şahin (2016), is used to determine the Facebook-user students' cyberloafing behaviors in educational settings. Four different samples were studied in the scale, which was developed in four stages. Different number of students participated in each stage of the study: 598 students in creating the material pool, the first stage of the scale, 471 students in exploratory factor analysis, 215 students in confirmatory factor analysis, and 515 students participated in second confirmatory factor analysis. Factor analysis process showed a-five factor structure (sharing, shopping, synchronous update, access to online content and game/gamble) which accounts for 70.44% of the total variance of the scale. The scale consists of 30 items each of which is a five-point Likert scale starting from "Never" to "Always". To determine the reliability of the scale, internal consistency coefficient Cronbach Alpha value is calculated between 0.796 and 0.944.

Academic procrastination scale. Academic Procrastination Scale, developed by Aitken (1982) and adapted to Turkish by Balkis (2006), is used to determine academic procrastination behaviors of the students who use Facebook. The scale has 16 Likert items each with five options: "1-never/very untrue of me", "5-always /very true of me". Test re-test correlation coefficient is $r=0.87$ while internal reliability coefficient is 0.89. The scale has a one-factor structure which accounts for 38.38% of the total variance.

Data Collection and Analysis

The data collected from digital environment were controlled for data reliability before being transferred to the analysis platform. 33 data gathered from 572 students became invalid due to various reasons such as marking more than one option and are excluded from the research. None of the scales has a negative statement and each of them consists of five-point Likert scale which is scored as follows: "1-never/very untrue of me" and "5-always-very true of me". The general of the scale and its sub-dimensions were evaluated with the average scores. They are expressed in three ranges: low, medium and high in order to facilitate interpretation of the data. For this purpose, (highest value - lowest value)/evaluation range number formula was used and the evaluation criteria in Table 2 were accepted.

Table 2. *Evaluation range and criteria for evaluating the students*

Evaluation Range	Evaluation Criteria
1.00 – 2.33	Low level
2.34 – 3.66	Medium level
3.67 – 5.00	High level

Descriptive statistics were used to determine the academic procrastination and cyberloafing in educational settings levels of the students who use Facebook. T test was used for the independent sampling in order to determine the variation of academic procrastination and cyberloafing in educational settings depending on gender and employment status of the students; One-way ANOVA is used in order to determine the variation depending on the grade level. Scheffe, a Post Hoc test, was used to determine the difference between the groups. Lastly, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient was reviewed in order to determine the relation between academic procrastination and cyberloafing level in educational settings. The data were analyzed on SPSS and significance level was accepted as 0.05.

Findings

The findings related to academic procrastination behaviors and cyberloafing levels in educational settings of the students who use Facebook are given under headings.

Facebook-user Students' Academic Procrastination Behaviors and Cyberloafing Levels in Educational Settings

Academic procrastination behaviors and cyberloafing levels in educational settings of the 539 participating students who use Facebook are given in Table 3.

Table 3. *Students' academic procrastination and cyberloafing average scores and standard deviations*

		Male (N=489)		Female (N=50)		General (N=539)	
		\bar{X}	Sd	\bar{X}	Sd	\bar{X}	Sd
Academic	Procrastination	3.04	0.60	3.05	0.44	3.04	0.59
General							
Cyberloafing Factors							
	Sharing	3.14	0.80	3.16	0.64	3.14	0.79
	Shopping	2.53	0.99	2.95	0.86	2.57	0.99
	Synchronous update	2.14	1.18	2.53	0.85	2.18	1.15
	Access to online content	3.70	1.04	3.70	1.10	3.70	1.04
	Game/gamble	2.63	0.94	3.02	1.12	2.66	0.96
	Cyberloafing General	2.85	0.71	3.07	0.65	2.87	0.71

In Table 3, distribution of Facebook-user students' academic procrastination scores regarding one aspect and scores from cyberloafing scales with regard to five aspects are listed. In Table 3, it is seen that students feel medium-level ($\bar{x}=3.04$) tendency for academic procrastination behaviors. Their cyberloafing levels in educational settings is similarly medium level ($\bar{x}=2.87$). Analysis of the sub-dimensions of cyberloafing shows that level of access to online content is high ($\bar{x}=3.70$), synchronous update level is low ($\bar{x}=2.18$), and all of the others are at medium level ($2.34 \leq \bar{x} \leq 3.66$).

Students' Academic Procrastination and Cyberloafing Levels Depending on Gender

In Table 3, it is seen that average scores of the students change in some sub-dimensions of cyberloafing depending on their gender. However, an independent sampling t-test was applied to determine whether this difference is statistically significant or not; the results are given in Table 4.

Table 4. Analysis of students' academic procrastination and cyberloafing levels depending on gender

Gender		N	\bar{X}	Sd	df	t	p
Academic Procrastination	Female	50	3.05	0.44	537	0.026	0.980
	Male	489	3.04	0.60			
Sharing	Female	50	3.16	0.64	537	0.181	0.857
	Male	489	3.14	0.80			
Shopping	Female	50	2.95	0.86	537	3.246	0.002*
	Male	489	2.53	0.99			
Synchronous update	Female	50	2.53	0.85	537	2.927	0.005*
	Male	489	2.14	1.18			
Access to online content	Female	50	3.70	1.10	537	.016	0.987
	Male	489	3.70	1.04			
Game/gamble	Female	50	3.02	1.12	537	2.361	0.022*
	Male	489	2.63	0.94			
Cyberloafing General	Female	50	3.07	0.65	537	2.252	0.028*
	Male	489	2.85	0.71			

* $p < 0.05$

Table 4 shows that levels of academic procrastination behaviors of the students who use Facebook do not differ depending on gender [$t_{(537)}=0.026$, $p > 0.05$]. In this respect, it can be said that male ($\bar{x}=3.04$) and female ($\bar{x}=3.05$) students have the same level of tendency for academic procrastination behaviors. However, gender is an important factor of difference in cyberloafing levels in educational settings [$t_{(537)}=2.252$, $p < 0.05$]. In Table 4, it is seen that cyberloafing levels of female students ($\bar{x}=3.07$) are higher than those levels ($\bar{x}=2.85$) of the male students. In other words, female students have less tendency for cyberloafing in educational settings.

Analysis of the sub-dimensions show that shopping [$t_{(537)}=3.246$, $p<0.05$], synchronous update [$t_{(537)}=2.252$, $p<0.05$] and game/gamble [$t_{(537)}=2.361$, $p<0.05$] are important factors in favor of the female students, but sharing [$t_{(537)}=0.181$, $p>0.05$] and access to online content [$t_{(537)}=0.016$, $p>0.05$] are not. Females have higher cyberloafing levels than males in the following sub-dimensions: shopping, females ($\bar{x}=2.95$) males ($\bar{x}=2.53$); synchronous update, females ($\bar{x}=2.53$) males ($\bar{x}=2.85$); game/gamble, females ($\bar{x}=3.02$) males ($\bar{x}=2.63$). In this respect, females can be said to have a higher tendency for cyberloafing in educational settings than males.

Students' Academic Procrastination and Cyberloafing Levels Depending on Employment Status

Employment status is regarded as an important factor in terms of its potential to cause delaying the academic behaviors and cyberloafing since it creates financial opportunities and requires spend free time at work, therefore the data obtained from 153 working and 386 non-working participants are analyzed depending on the employment status.

Table 5. Analysis of students' academic procrastination and cyberloafing levels depending on employment status

Gender		N	\bar{X}	Sd	df	t	p
Academic Procrastination	Working	153	3.13	0.61	537	2.050	0.041*
	Not working	386	3.01	0.57			
Sharing	Working	153	3.23	0.83	537	1.603	0.110
	Not working	386	3.10	0.77			
Shopping	Working	153	2.96	0.92	537	5.919	0.001*
	Not working	386	2.41	0.97			
Synchronous update	Working	153	2.43	1.16	537	3.289	0.001*
	Not working	386	2.07	1.14			
Access to online content	Working	153	3.76	1.05	537	0.825	0.410
	Not working	386	3.67	1.04			
Game/gamble	Working	153	2.94	1.07	537	4.268	0.001*
	Not working	386	2.55	0.90			
Cyberloafing General	Working	153	3.08	0.75	537	4.323	0.001*
	Not working	386	2.79	0.67			

* $p<0.05$

In Table 5, it is seen that, with regards to their employment status, Facebook-user students' levels of academic procrastination [$t_{(537)}=2,050$, $p<0,05$] and cyberloafing in educational settings differentiate. [$t_{(537)}=4.323$, $p<0.05$]. It can be said that working students' levels of academic

procrastination behaviors ($\bar{x}=3.13$) and levels of cyberloafing in educational settings ($\bar{x}=3.08$) are higher than those levels of the students who do not work, respectively ($\bar{x}=3.01$) and ($\bar{x}=2.79$). It means working students have a higher tendency for academic procrastination behaviors and levels of cyberloafing in educational settings.

Analysis of the sub-dimensions shows that employment status do not cause a significant difference only in sharing [$t_{(537)}=1.603$, $p>0.05$] and access to online content [$t_{(537)}=0.825$, $p>0.05$]. Employment status is an important factor in favor of the working students in all of following factors: shopping [$t_{(537)}=5.919$, $p<0.05$], synchronous update [$t_{(537)}=3.289$, $p<0.05$] and game/gamble [$t_{(537)}=4.268$, $p<0.05$]. Students who use Facebook have a higher cyberloafing tendency for shopping ($\bar{x}=2.96$) compared to students who do not work ($\bar{x}=2.41$); similarly, working students have a higher cyberloafing tendency for synchronous update ($\bar{x}=2.43$) than non-working students ($\bar{x}=2.07$); again, working students have a higher cyberloafing tendency for game/gamble ($\bar{x}=2.94$) compared to students who do not work ($\bar{x}=2.55$).

Students' Academic Procrastination and Cyberloafing Levels Depending on the Grade Levels

Data related to different grade levels were collected from elementary to graduate students through the data collection application used on Facebook. In Table 6, academic procrastination and cyberloafing levels in educational settings are compared with regards to grade levels.

Table 6. Comparison of students' academic procrastination and cyberloafing levels Internet risk perceptions depending on the grade levels

	Grade Level	f	\bar{X}	sd	Source of Variance	Sum of Square	df	Mean Square	F	p	Significant Difference
Academic Procrastination	A- Elementary School	121	3.09	0.47	Intragroup	3.614	3	1.205	3.49	0.016*	
	B- High School	276	2.97	0.60	Intergroup	184.591	535	0.345			B-C
	C- University	104	3.16	0.62	Total	188.204	538				
	D- Graduate	38	3.13	0.70							
Cyberloafing	A- Elementary School	121	2.66	0.69	Intragroup	21.239	3	7.080	15.06	0.001*	A-C, A-D,
	B- High School	276	2.81	0.67	Intergroup	251.472	535	0.470			B-C,
	C- University	104	3.10	0.68	Total	272.711	538				B-D
	D- Graduate	38	3.37	0.76							

* $p<0.05$

Table 6 shows that the grade level causes a significant difference in students' academic procrastination behaviors ($F_{[3-535]}=3.491, p<0.05$) and cyberloafing levels ($F_{[3-535]}=15.062, p<0.05$).

University students who use Facebook ($\bar{x}=3.16$) have a higher tendency for academic procrastination behaviors compared to high school schools ($\bar{x}=2.97$).

The following values related to the cyberloafing average scores of the participants are intriguing and interesting; graduate ($\bar{x}=3.37$), university ($\bar{x}=3.10$), high school ($\bar{x}=2.81$) and elementary school ($\bar{x}=2.66$). However, Post-Hoc Scheffe test applied to determine the difference indicates that the difference is between graduate and elementary school, graduate and high school, elementary school and university, and university and high school. It means, graduate students and university students have more cyberloafing levels in education settings compared to high school and elementary school students.

The Relation Between Facebook-User Students' Academic Procrastination and Cyberloafing Levels in Educational Settings

Social network using students' academic procrastination levels and cyberloafing levels in educational settings are reviewed and the results are given in Table 7.

Table 7. *The relation between the students' academic procrastination and cyberloafing levels (n=539)*

		Cyberloafing Levels in Educational Settings					Cyberloafing General
		Sharing	Shopping	Synchronous update	Access to online content	Game/gamble	
Academic Procrastination	Pearson Correlation	0.341	0.266	0.234	0.328	0.272	0.394
	P	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	N	539	539	539	539	539	539

**p<0.01

In Table 7, it is seen that the relation between the academic procrastination and cyberloafing levels of students is significant ($r=0.394; p<0.01$); depending on McMillan and Schumacher (2006) this relation is positive and moderate ($0.30<r\leq 0.70$). Analysis of the sub-dimensions shows that the relation between all sub-dimensions are significant and positive; while the relation between sharing ($r=0.341; p<0.01$) and access to online content ($r=0.328; p<0.01$) is moderate; the relation between shopping ($r=0.266; p<0.01$), synchronous update ($r=0.234; p<0.01$) and game/gamble ($r=0.272; p<0.01$) is low (McMillan & Schumacher, 2006).

Results and Discussion

Nowadays, the students are often criticized for their cyberloafing behaviors (e.g. skipping the lessons and using the Internet without a purpose), results of using the Internet intensively in an uncontrolled way (Karaoğlan Yılmaz, Yılmaz, Öztürk, Sezer ve Karademir, 2015). In this study, cyberloafing and academic procrastination behaviors of students using Facebook social network were researched on the grounds of these negative criticisms, which are usually expressed in addition to the positive aspects of the Internet as an educational environment. The results reached are as follows:

Academic Procrastination and Cyberloafing Levels

Facebook social network-user students' tendency for academic procrastination and cyberloafing in educational settings is moderate. In the study carried out by Tozkoparan and Kuzu (2019) on prospective teachers, their cyberloafing levels are reported to be above the average and cyberloafing to be a predictor of FOMO (*Fear of Missing out*), which can be defined as missing out the latest developments and opportunities. The differences deriving from the sampling should be interpreted with the bare facts although these two findings seem be parallel to each other. Thus, this difference is thought to be related to the prospective teachers' efforts to reach social media instead of listening to the teacher and attending the lesson during the classes, but it can be said that Facebook users who are the sample of this study may not be feeling such an anxiety in their current environment. Therefore, the result reached in the study of Tozkoparan and Kuzu (2019) is thought to be significant when compared with the findings of the current study. According to Przybylski, Murayama, Dehaan and Gladwell (2013) it is the young people who usually have cyberloafing and fear of missing out behaviors. Cyberloafing tendency level in access to online content, which is a sub-dimension of cyberloafing, is high while it is low in synchronous update, and moderate in sharing, shopping and game/gamble. Findings obtained from the reports of TUIK (2019) and Deloitte (2018) are thought to be influential on these last results. According to the report, games rank first in the list of most downloaded applications on mobile devices by users; social media and entertainment tools rank respectively second and third in the list. It should not be overlooked that active use of Facebook, Whatsapp Messenger and Facebook Messenger, which are among the most popular mobile applications globally, paves the way for the results reached.

Academic Procrastination, Cyberloafing and Gender

Academic procrastination behaviors of the students do not differ depending on gender. Male and female students who use Facebook have the same level of tendency for academic procrastination behaviors. This result is different from the ones in the literature. In the study conducted by Balkıs, Buluş, Duru and Duru (2006), female students are reported to have a lower tendency for academic procrastination behavior, whereas in the study conducted by Washington (2004) male students are

reported to have a lower tendency for academic procrastination. Considering this difference in the literature, it is suggested that characteristics of the sample should be determined better and gender variable should be reconsidered. Thus, the results obtained related to gender can be discussed better in terms of academic procrastination variable.

There is a difference in cyberloafing levels in educational settings depending on gender. Women have a higher tendency for cyberloafing compared to men. In the analysis of the sub-dimensions, women are found to have higher cyberloafing scores in shopping, synchronus update and game/gamble dimensions. This result is parallel to the study conducted by Tozkoparan and Kuzu (2019). However, the results of this study are contradicting with the study of Şenel et al. (2019) in which males, smart phone users and those who have low academic average, spend more time on the Internet, and use a greater number of applications are reported to have more cyberloafing behaviors. The results reached in his study are either similar or contradictory with the existing literature. This result is thought to be due to the characteristics of the group from which the data were collected. For the future studies, it is recommended that the data that will be gathered from the sample should be dealt with different variables (e.g. enrollment at a school) and analyzed with advanced techniques. Then, the reasons of differences and similarities should be studied with quantitative and qualitative findings.

Academic Procrastination, Cyberloafing and Employment Status

Academic procrastination is an important factor in terms of employment status. Working students who use Facebook have higher academic procrastination scores compared to those who do not work. This result brings Lim's study (2002) into the minds. Lim (2002) defines it as *spending time on non-work-related web sites*; based on this definition, it can be said that individuals do not do their duties, but they perform non-work-related activities. Reasons behind the participants' academic procrastination behaviors are recommended to be researched in depth in the future studies. Existing studies in literature deals with academic procrastination in relation with academic score (Akdemir, 2013); self-esteem, state anxiety and self-efficacy beliefs (Aydoğan and Özbay, 2012); academic motivation, anxiety and time management (Kağan, 2009); academic achievement (Balkıs and Duru, 2010); Özer and Altun, 2011); academic motivation and academic self-efficacy (Akbay and Gizir, 2010). Therefore, it is anticipated that determining which internal and/or external factors of the users the result is related to will form a conceptual framework for the result that is reached in this study in respect to working and non-working people. This will also contribute to literature.

Employment status is a variable causing a significant difference in cyberloafing, thus working people have higher cyberloafing scores. In the analysis of the sub-dimensions, working participants

expressed a higher tendency for cyberloafing in all of the synchronous update and game/gamble aspects. Employment status is not an important factor causing a difference in sharing and access to online content. In their study on the behaviors causing cyberloafing, Bağriacık-Yılmaz (2017) suggest that external factors such as working on the computer, notifications, access to Internet, commercials/web suggestions and phone sounds are influential. In the study, it is also suggested that work related (getting bored, dislike for the subject, resting, freeing up the mind, unwillingness, opportunity to postpone the tasks, willing to have a break, the long working time, etc.) and individual (curiosity, interests, attention deficiency, concentration problem, etc.) factors are effective on cyberloafing behaviors. The result that is reached in this study is also thought to be related with the fact that working students get bored at work. However, for a better assessment of the results, the researchers who intend to conduct a study in this field in the future should gather data about the participants' work experience and daily working performance of the students.

Academic Procrastination, Cyberloafing and Grade Level

Academic procrastination behavior differs depending on the grade level. There is a difference between high school and university students; university students have a higher level of academic procrastination behavior compared to high school students. This result can be related to the fact that during the lessons students are not allowed to engage with any electronic device. However, there is a difference in cyberloafing levels in education settings depending on the students' grade level. Graduate and university students who use Facebook have higher levels of cyberloafing compared to high school and elementary school students. Dam's (2008) study indirectly supports this study, although there is no relevant study in literature. Dam (2008) suggests that a student's achievements at a grade level is influential on the next grade level. Lastly, FOMO and cyberloafing behaviors that Tozkoparan and Kuzu (2019) deals with in their study are thought to be important indicators that can explain the result reached related to academic procrastination and grade level in the study. In this context, the fact that university students follow their relations with friends on social media platforms seem to be leading to cyberloafing, which require them to follow continuously in order to not miss new developments. It can be also said that, for university students' insistence to follow their friends on social media platforms may also lead to academic procrastination.

Academic Procrastination and Cyberloafing

There is a positive correlation between the students' academic procrastination behaviors, cyberloafing levels, and sub-dimensions. There is a positive and moderate correlation between academic procrastination behaviors and cyberloafing. While the correlation between academic procrastination behaviors, and access to online content and sharing dimensions is moderate, the level

of correlation between shopping, synchronous update and game/gamble dimensions is low. Considering the literature, these results are thought to be significant. The results reached in the studies conducted by Arabacı (2017), Şenel et al. (2019) and Dursun et al. (2015) aiming to reveal the correlation between cyberloafing and academic achievement show that the correlation between cyberloafing and academic procrastination is significant.

Suggestions

There are some suggestions based on the findings reached in this study. As part of the study, the data were collected through a game application from Facebook social network users. The reason of these results is not using Facebook. In this respect, it can be suggested to conduct a study with students who have different characteristics and use Internet for different purposes. The results of the study show that students' cyberloafing and academic procrastination levels differ depending on their grade level. The reasons behind can be studied. Similarly, female students expressed themselves at a higher level with respect to cyberloafing. The reasons behind this fact can also be studied. Finally, the future studies can deal the related the variables with game addiction to research the relation between game addiction, cyberloafing and academic procrastination behavior.

References

- Aitken, M.E. (1982). *A personality profile of the college student procrastinator*. Unpublished doctoral dissertation, University of Pittsburgh, Pittsburgh, USA.
- Akbay, S. and Gizir, C. (2010). Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yüklenme stillerinin rolü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 60-78.
- Akbulut, Y., Donmez, O. and Dursun, O. O. (2017). Cyberloafing and social desirability bias among students and employees. *Computers in Human Behavior*, 72, 87–95.
- Akbulut, Y., Dursun, Ö. Ö., Dönmez, O. and Şahin, Y. L. (2016). In search of a measure to investigate cyberloafing in educational settings. *Computers in Human Behavior*, 55, 616-625.
- Akdemir, N. T. (2013). *İlköğretim öğrencilerinin facebook tutumları ile akademik erteleme davranışları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Alan, H. (2019). Sosyal ağ kullanımı yoğunluğu ve sanal kaytarma davranışları: Üniversite öğrencileri üzerine bir inceleme. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 112-129.
- Arabacı, İ. (2017). Investigation faculty of education students' cyberloafing behaviors in terms of various variables. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 16(1).

- Aydoğan, D. and Özbay, Y. (2012). Akademik erteleme davranışının benlik saygısı, durumluluk kaygı, öz-yeterlilik açısından açıklanabilirliğinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(3), 1-10.
- Bağrıacık-Yılmaz, A. (2017). Lisansüstü öğrencilerinin siber aylaklık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Karma bir çalışma. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 18(2).
- Balkıs, M. and Duru, E. (2010). Akademik erteleme eğilimi, akademik başarı ilişkisinde genel ve performans benlik saygısının rolü. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(27), 159-170.
- Balkıs, M., Buluş, M., Duru, E. and Duru, S. (2006). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme eğiliminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 7, 57-73.
- Balkıs, M. (2006). *An investigation of academic procrastination among university students in relation to various variables*. Unpublished doctoral dissertation, Dokuz Eylül University, Institute of Education Sciences, Izmir, Turkey.
- Baturay, M. H. and Toker, S. (2015). An investigation of the impact of demographics on cyberloafing from an educational setting angle. *Computers in Human Behavior*, 50, 358-366.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi, Ankara.
- Dam, H. (2008). Öğrencinin okul başarısında aile faktörü. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(14), 75- 99.
- Dennen V. P. and Burner, K. J. (2017) Identity, context collapse, and Facebook use in higher education: Putting presence and privacy at odds. *Distance Education*, 38(2), 173-192, accessed via the following link on the 3rd of May, 2019: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01587919.2017.1322453>
- Dewitte, S. and Schouwenburg, H. C. (2002). Procrastination, temptations, and incentives: the struggle between the present and the future in procrastinators and the punctual. *European Journal of Personality*, 16, 469-489.
- Dursun, Ö.Ö., Akbulut, Y., Dönmez, O. and Şahin, Y. L. (2015). *Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının siber aylaklık profillerinin belirlenmesi*. 3rd. International Instructional Technologies & Teacher Education Symposium. Karadeniz Technical University.09-11 September 2015, Trabzon-Turkey.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2011). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill Humanities/Social Sciences/Languages.

- Gerow, J. E., Galluch, P. S. and Thatcher, J. B. (2010). To slack or not to slack: Internet usage in the classroom. *Journal of Information Technology Theory and Application*, 11(3), 5–24.
- İşman, A. and Albayrak, E. (2014). Sosyal Ağlardan Facebook'un Eğitime Yönelik Etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 129-138.
- İşman, A. and Hamutoğlu, N. B. (2013). Sosyal Ağların Eğitim-Öğretim Sürecinde Kullanılması İle İlgili Karma Öğrenme Öğrencilerinin Görüşleri: Sakarya Üniversitesi Örneği. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 2(3).
- Kağan, M. (2009). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışını açıklayan değişkenlerin belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 113-128.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karaoğlan Yılmaz, F. G. and Yılmaz, R. (2018). *Siber aylaklık davranışları ile kontrol odağı ve bilgisayar kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. <http://acikerisim.bartın.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11772/1089/2.pdf?sequence=1&isAllowed=y> accessed via the following link on the 3rd of May, 2019:
- Karaoğlan Yılmaz, F. G., Yılmaz, G., Öztürk, H. T., Sezer, B. and Karademir, T. (2015). Cyberloafing as a barrier to the successful integration of information and communication technologies into teaching and learning environments. *Computers in Human Behavior*, 45, 290- 298.
- Lim, V. K. (2002). The IT way of loafing on the job: Cyberloafing, neutralizing and organizational justice. *Journal of organizational behavior: the international journal of industrial, occupational and Organizational Psychology and Behavior*, 23(5), 675-694.
- Lim, V. K. and Teo, T. S. (2005). Prevalence, perceived seriousness, justification and regulation of cyberloafing in Singapore: An exploratory study. *Information & Management*, 42(8), 1081-1093.
- McMillan, J. H. and Schumacher, S. (2006). *Research in education: Evidence based inquiry*. Boston: Brown & Company.
- O'Neill, T. A., Hambley, L. A. And Chatellier, G. S. (2014). Cyberslacking, engagement, and personality in distributed work environments. *Computers in Human Behavior*, 40, 152–160.
- Özer, A. and Altun, E. (2011). Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme nedenleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21), 45-72.
- Przybylski, A. K., Murayama, K., DeHaan, C. R. and Gladwell, V. (2013). Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out. *Computers in Human Behavior*, 29(4), 1841-1848.
- Steel, P. (2007). The nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological Bulletin*, 133(1), 65-94.

- Şenel, S., Günaydın, S., Sarıtaş, M. T. and Çiğdem, H. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Siber Aylaklık Seviyelerini Yordayan Faktörler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 95-105.
- Tozkoparan, S. B. and Kuzu, A. (2019). The Relationship Between Fear of Missing Out (FoMO) Levels and Cyberloafing Behaviors of Teacher Candidates. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 87-110.
- Tozkoparan, S. B. (2016). *İnternet Bağımlılığı ve Öğrenmeye İlişkin Tutumun Siberaylaklık Davranışlarına Etkisi* (Unpublished Master's Dissertation). Mevlana Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı. Konya. Türkiye.
- Ugrin, J. C., Pearson, J. M. and Odom, M. D. (2008). Profiling cyber-slackers in the workplace: Demographic, cultural, and workplace factors. *Journal of Internet Commerce*, 6(3), 75-89.
- Usluel, Y. K., Demir, Ö. and Çınar, M. (2014). Sosyal ağların kullanım amaçları ölçeği. *Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi*, 5(2), 1-18.
- Washington, J.A. (2004). *The relationship between procrastination and depression among graduate and professional students across academic programs: Implications for counseling*. Unpublished doctoral dissertation. Texas Southern University, Texas, USA
- Wu, J., Mei, W. and Ugrin, J. C. (2018). Student cyberloafing in and out of the classroom in China and the relationship with student performance. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 21(3), 199-204.